higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIENRIGLYN

NASIONALE SERTIFIKAAT

ENTREPRENEURSKAP EN ONDERNEMINGSBESTUUR N4

(Tweede Vraestel)

28 MEI 2019

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 7 bladsye.

Kopiereg voorbehou

AFDELING B

VRAAG 1

1.1
- Om erkenning vir jou pogings te kry.
- YELI was die wenner van ’n ILO-sakeplankompetisie met prysgeld ter waarde van 2,6 miljoen Ugandese sjieling.✓✓
- Hy is die wenner van die 2012 FERD Toekenning vir Sosiale Entrepreneur van die Jaar.✓✓
- Hy is in 2014 deur Tony Elemelu erken as ontvanger van die Tony Elemelu ‘Prize in Business Award’. ✓✓
- In 2012 het Andrew die eerste plek in die Anzisha Prize behaal, ’n kompetisie wat Afrika-entrepreneurs jonger as 22 jaar wat sakeondernemings gebruik om probleme in hul gemeenskappe op te los, erken en vier.✓✓
- Om onbeperkte winste te verdien
- Hy kan uit sy verdienste vir sy BCom betaal.✓✓
- Om personeelsalarisse te betaal✓✓
- Om sy familie te onderhou✓✓ (12)

1.2 Hy het sy onderneming begin om in sy eie behoeftes te voorsien terwyl hy nog op skool was en sy ouers werkloos geword het.✓✓ In 2008, op 16-jarige ouderdom, het Andrew ’n markgeleentheid raakgesien deur papiersakke te maak omdat die Ugandese regering dit begin oorweeg het om politeen-plastieksakke te verbied. Andrew het besluit om ’n omgewingsvriendelike projek vir die produksie van papiersakke te begin.✓✓

(2 × 2) (4)

1.3 S – Leierskapsvaardighede,✓✓ toegewyde personeel ✓✓
W – Handgemaakte papiersakke vereis ’n groot aantal arbeiders, wat duur kan wees ✓✓ en daar is ’n behoefte aan masjinerie.✓✓
O – Hoë vraag na papiersakke,✓✓ markgroei,✓✓ addisionele produklyne
T – Mededinging,✓✓ regeringswette✓✓ (16)

1.4 1.4.1
- Sonder enige aanvangskapitaal het Andrew die omgewing opgeruim deur gebruikte plastiekbottels te versamel en dit aan ’n plastiekherwinningsaanleg te verkoop.
- Hy het op ’n baie jong ouderdom terwyl hy nog op skool was sy eie fondse ingesamel deur sy papiersakonderneming te begin.

1.4.2
- Kapitaal verkry/ingesamel
- Die onderneming geregistreer
- Mense georganiseer om in die onderneming te werk

(Enige TWEE stellings wat aandui dat hy die hulpbronne georganiseer het om die geleenthede te benut)

(2 × 4) (8)

1.5 1.5.1 Klein, medium en mikrogrootte ondernemings

1.5.2 Suid-Afrikaanse Inkomstediens

1.5.3 Belasting op toegevoegde waarde

(3 × 2) (6)

1.6 Probleem-herdefiniëring/heromskrywing ✓✓

Omdat die Ugandese regering dit begin oorweeg het om politeen-plastieksakke te verbied, het Andrew besluit om 'n omgewingsvriendelike projek vir die produksie van papiersakke te begin.✓✓ (4)

[50]

VRAAG 2

2.1 Enige onderneming, bv. boumateriaal, restaurant, tuindienste (2)

2.2
- Oorsig van waaroor die onderneming gaan
- Produk/Diens wat aangebied gaan word
- Sakedoelwitte
- Leningskapitaalvereistes
- Hoe die lening terugbetaal gaan word
- Sekuriteit wat 'n entrepreneur kan aanbied (Enige 4 × 2) (8)

2.3 Die vraelys moet relevant wees vir die sake-idee wat in VRAAG 2.1 gekies is.

Kriteria om die voorverkoopsvraelys na te sien, is soos vog:

Naam van die onderneming ✓✓
Twee oop vrae ✓✓✓✓
Twee geslote vrae ✓✓✓✓
Duidelike aanwysings oor wat die respondente met die vraelys moet doen nadat hulle dit voltooi het ✓✓
Netjiese uitleg ✓✓ (14)

VOORBEELD:
"JUST BUILD"-NAVORSINGSVRAELYS✓✓

Ek beplan om 'n nuwe onderneming bekend te stel wat boumateriaal verkoop. Sal u asseblief die volgende vraelys voltooi?✓✓

Gebruik u gespesialiseerde vensters in u ontwerpe? Merk asseblief die toepaslike blokkie.✓✓

JA	
NEE	

Indien u nie gespesialiseerde ontwerpe gebruik nie, noem asseblief waarom nie:✓✓

_____

Indien gespesialiseerde vensters van 'n goeie gehalte teen 'n billike prys beskikbaar was, sou u dit oorweeg om dit om enige van die volgende redes te gebruik?✓✓

a) Sekuriteit
b) Lig
c) Uitsig
d) Ruimte

Verduidelik waarom u 'n bepaalde materiaal vir die vensters gekies het.✓✓

_____

Lewer asseblief hierdie voltooide vraelys af by Kantoor 101, Bokstraat, by die winkelsentrum.

Uitleg✓✓

2.4
- Mededingers:✓ lae pryse✓✓
- Verskaffers:✓ gehalte van die produkte ✓✓ (6)

2.5
- Kwitansies en kasregisterrol
- Tjekteenblaaie
- Kleinkasbewyse
- Kredietnotas
- Fakture
- Bankstate (Enige 5 × 2) (10)

2.6 Sentrale idee moet klere wees ✓✓
Onderopskrifte wat met die idee verband hou, kan insluit:
Jasse en baadjies ✓✓
Langbroeke en jeans✓✓
Rokke en rompe ✓✓
Nagklere✓✓
Sakke en bykomstighede✓✓
(2 punte vir sentrale idee + 8 punte vir onderopskrifte) (10)

[50]

VRAAG 3

3.1
- 'Jewellery Palace'/Juwelepaleis
- Maklik om te onthou
- Vertel klante meer oor die produk (3 × 2) (6)

3.2
- Kies 'n struktuur, bv. 'n alleeneienaar/eenmansaak.
- Kry 'n sakelisensie.
- Registreer die onderneming.
- Verseker algemene produkveiligheid (Enige 3 × 2) (6)

3.3 3.3.1
- Tuisgemaakte juweliersware (armbande, ringe, hangertjies)
- In plastiekverpakking verpak
- Doelgemaakte verpakkingshouers

3.3.2
- Sosiale media, byvoorbeeld Facebook
- Pamflette
- Mondeling/persoonlike reklame
- Kalender wat haar werk vertoon (Enige DRIE)

3.3.3 Sy vertoon haar jueweliersontwerpe by kunsvlytskoue,✓✓ kerkbasaars,✓✓ vlooimarkte✓✓ plaaslike boetieks✓✓ (Enige DRIE)

3.3.4
- Afroomstrategie
- Onewe pryse
- Afslag/kortings

(4 × 6) (24)

3.4 Nasienkriteria: Onderneming se naam,✓✓ logo,✓✓ prente,✓✓ prys,✓✓ metode om aandag te trek, bv. spaar/afslag/beste/terwyl voorraad hou ✓✓ (10)

3.5 = 180 + 25%
= 180 + 45✓✓
= 225✓✓ (4)

[50]

VRAAG 4

4.1 4.1.1

GLOW KOSMETIEK SE NAVERKOOPSVRAELYS

By Glow wil ons klantediens bied wat ons klante se verwagtings oortref. Sal u asseblief die volgende vraelys voltooi?

Het u die produkte gevind waarna u gesoek het?

JA	NEE	MERK DIE TOEPASLIKE BLOKKIE

Is u tevrede met die gehalte van ons produkte?

JA	NEE	MERK DIE TOEPASLIKE BLOKKIE

Indien u met enige aspek van ons diens ontevrede is, noem asseblief die redes waarom u ontevrede is:

Watter veranderings sal na u mening help om klantediens te verbeter?

Ander voorstelle:

Plaas asseblief hierdie vorm in die kommentaar-houer in ons winkel. (12)

4.1.2
- Kry ’n voorraad-nasporingstelsel.
- Stel sekuriteitswagte aan.
- Gebruik spieëls om blinde kolle uit te skakel.
- Implement a beleid om sakke in te teken.
- Verskuif kasregisters na die ingang- en uitgangspunte. (5)

4.2 **BERAAMDE KONTANTVLOEISTAAT**

MAAND	**FEBRUARIE**	**MAART**	**APRIL**
KONTANTONTVANGSTE			
Banksaldo aan die begin van die maand	✓8 000	✓6 000	✓17 450
Kontantverkope	✓3 500	✓4 200	✓5 250
Kredietverkope	✓2 400	✓1 500	✓1 800
Ander inkomste	0	✓15 000	0
TOTALE KONTANT BESKIKBAAR	✓13 900	✓26 700	✓24 500
KONTANTBETALINGS			
Maandelikse uitgawes	✓3 950	✓3 950	✓3 950
Kontantaankope	✓2 400	✓3 200	✓4 000
Kredietaankope	✓900	✓600	✓800
Ander betalings	✓650	✓650 + ✓1 500	✓650 + ✓450
TOTALE KONTANTBETALINGS	✓7 900	✓9 250	✓9 850
Banksaldo aan die einde van die maand	✓6 000	✓17 450	✓14 650

(33)
[50]

TOTAAL AFDELING B: 150
GROOTTOTAAL: 200

Kopiereg voorbehou